

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

6 Examinantur quæda[m] antinomiæ de Pacto succedendi inter patrem &
filium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

inæqualitas quidem videtur arithmetica: nam donatio propter nuptias media pars dotis est, quam tantum repetit cum dote vxor vidua. Verum si inspiciamus onera, quæ sustinet maritus solus, qui res curat patrimonii solus: nec enim Tholose mulieres publice negotiantur, vt acquirere possunt & iuuare in labore maritos, vt Lutetiz & alibi, vbi affrayramenta fiunt: item si consideres digniorem sexum masculi, l. 1. de Senato. P. Intelligimus fieri æqualitatem geometricam, & secundum dignitatem. ¶ Quæ admodum & placuit virum ditiozem ignobilem tamen, ducentem vxorem nobilem pauperem, posse donare etiam pendente matrimonio ei vxori: & esse non tam donationem simplicem, quantum remuneratorem communicatæ nobilitatis. Id ipsum obtinet, si senex vir iuuenem vxorem accipiat, & ei donet, Boer. in §. 1. de consue. matr. in cons. Bitor. Bart. & Insa. in l. si ita stipulatus, 93. §. si tibi nuptero, de verb. oblig. & l. diuortio, solu. matr. Abb. Panor. in cap. de illis, de condi. appof. & in ca. gemma. col. 3. de sponsal. Socin. in l. 1. col. 15. fol. matr.

21 ¶ Duodecimo, impugnatur ratio prohibitionis, quæ volebat pactum de succedendo ideo prohiberi, quia non relinqueretur libertas disponendi, iam pacto a se abdicatis omnibus bonis: ex eo, quod sine bonis corporalibus hereditas consistere potest, & heres institui, l. hereditas, de petit. her. & qui non habet bona, testari potest, l. lex Cornelia, de vulg. Sed hoc argumentum fallax est in eo, quod non animaduertatur, pactum de hereditate concludere translationem non solum corporum, sed etiam iurium pacificentis: quia, vt sæpe monui, hereditas est successio in vniuersum ius, l. hereditas, de reg. iur. & proinde si iam omnia & corporalia translata pacto fuerint, nihil est reliquum, de quo pacificentem posse disponere dicas.

22 ¶ Decimo tertio, instat non esse præsumendum ex hoc pacto, metum, captandæ mortis: quia neque casum aduersamque fortunam expectare, naturale. neque ciuile est, l. inter stipulantes, §. sacram, de verb. oblig. Et quilibet bonus præsumitur, donec manifestum, l. merito, præ soc. P. ca. fin. de presum. contrarium fit. Et quantum l. Cicero, de pœnis, referat infidias cõtingisse aliquando, tamen vna hirundo non facit ver, nec exemplis, sed legibus iudicandum, l. nemo, de sens. & interlo. omn. ind. nec iura aptari debent ad ea, quæ raro accidunt, l. iura constitui, l. ex his, l. nam ad ea, l. iura non in singulis, de legibus. P. Neque tollenda bona sunt, quod aliquando quispiam his abutatur: nihil enim tam sanctum, quin aliquando non violet audacia, & ad sunt leges quæ castigent improbos. Solum retorquendo ipsum argumentum, quod quia nec ciuile nec naturale est, expectare casum aduersamque fortunam: ergo neque ciuile est, pactum hoc admittere de futura successione, quia per hoc quis expectat casum & aduersam fortunam pacificentis, neque eius mortem. Atque præsumtio bonitatis cessat, vbi apparent malitiæ testimonia: quale illud, cogitare de hereditate viuentis. Neque vnum superest exemplum eorum, qui amoliantur bonorum causa mortem possessioibus. Et l. Cicero, vno relato contentus fuit, vt sanciret plura omitens: alioquin lex non esset, est autem: ergo non de rato cõtingenti lata per eadem probationes, quibus leges subsistunt, de tritis & non de raro contingentibus. Et proni sunt sensus & humana cogitatio omnis ab adolefcentia ad malum, Genes. 8. ca. omnis ætas, 12. q. 1. Procliuius cursus ad voluptatem, nutrit natura victorum, ca. procliuius, 20. q. 1. vt expediat viam præcidere potius malis, quam experientiam expectare. Et melius fit in tẽpore occurrere, ne malum fiat: quam post acceptum vulnus mederi, l. fui, in quib. caus. in integr. restitui. non est nec c. l. quan. lic. sine iudi. se vindico. C.

23 ¶ Decimo quarto, pugnat licet, C. de pact. vbi quamuis pactum non valeat inter priuatos de succedendo, tamen inter milites receptum est, si mutuo fiat. Sed illa l. inter milites quidem probat pactum non indistincte, sed quando in prociuctu fit: nec iure quidem pacti, sed iure vltimę voluntatis militaris, in qua remittuntur iuris solemnia, l. milites, de milit. test. C. l. diuus, de test. milit. Et ita tria ibi concurrere nota, quod in discrimine belli fiat negotium, 2. quod reciprocã contineat donationem, & ita põderat Georgius Natha. in rep. c. quamuis pactum, col. 18. vers. secundo, fallit, de pact. in 6. facit l. si pater puella, C. de inoff. testam. 3. quod personæ fratrum sunt, qui de conseruanda potius familia integra posteris cogitare videntur maiorum. Qui casus hodie sufficiens visus est ad conseruandum pactum de futura successione, etiã ab aliis quam militibus factũ, vt ex professo docet Nicolaus Boerius, q. 55. nu. 2. & 3. Baldus etiam, in d. l. licet, recte tuerit, ibi agi tantũ de vltima voluntate militari, quæ propter imperitiam militũ pa-

ctum dicitur, ratione mutue institutionis factæ. ¶ Non facessit 14. 15. ca. quamuis, de pact. in sex. vbi pactum, de successione cum filia factum valet, si iuramento firmetur. Ergo inquit, & in nostro casu valebit quoque, accedente saltem iuramento: quod & voluit Bald. in §. moribus, si de feud. fuer. controu. in domi. & vafal. in vrb. feudo. Nam diuersa species c. quamuis, quæ de pacto de non succedendo loquitur fauorabili, & ex quo potius euitatur inferendę mortis suspicio: vt conclusio Baldi ad separata, non recipiatur. Et contra Bald. etiam est glo. in l. fin. §. illud, de inoff. testam. & glo. in l. pactum, C. de collatio. quam etiam ibi sequitur Bald. in sexta oppositione. Neque esse potest obligatorium contra bonos mores præstitum iuramentum, c. non est obligatorium, de reg. iur. in 6. l. si quis inquisitos, §. si. de leg. 1. non dubium, C. de legib. Atque hic facile discedo a sententia & perfugio Imolæ, qui cum Baldo putat fictione iuris ciuillis, contra mores ceteri pactum de succedendo: & ideo alia præsumtionem ciuili, iuramento posse recipi. Siquidem falsus est, cum non iuris ciuillis regulis, sed gentium expresse dictum sit, contra bonos mores esse, l. quidam in iure, de donat. in P. ¶ Mouet adhuc dubium 16. loca, quod fides auferat ab illis, 25. qui ex hoc pacto nascuntur hereditatem, l. quidam, §. fin. & l. 2. & l. si de his quib. vt indi. P. Vnde videtur pactum valuisse, & illos acquisiuisse. Ceterum, existimauit Baldus, ad l. fin. in 4. opposit. C. de pact. ista pacta quidem valere in præiudicium pacificentium & vtilitatem fisci non vi pacti, sed delicti, per l. his tamen, §. 1. simil. er. c. se. Ego tamen non admittam, pactum vllõ modo valuisse: Sed dico adimi hereditatem, de qua pactum est, ab eo ad quem etiam alio iure quam pacti peruenit, & illud expresse refertur in d. §. fin. l. quidam in iure, de donat. P.

¶ Minus 17. facessit, receptum esse a successione hereditaria ad successionem beneficiorum argumentum, c. 2. de concess. præb. in 6. c. 2. eod. apud Greg. & quod promissum de conferendo beneficio primo vacaturo valet, c. accedens, eo. ap. Greg. & quod receptus in canonicum cum literis expectatiuis, & promissione primę vacaturę præbendę, recte petit vacantem etiam præbendam per mortem, c. relatum, de præb. Nam illa intelligenda sunt de promissione beneficii incertæ personæ, alioquin institutio in viuente beneficii inuitilis, c. 2. de concess. præb. Multis etiam modis potest etiã beneficium vacare, & alio modo, quam per mortem, & ideo votum mortis ex promissione vacaturi beneficii non imminet: hacque ratione defenduntur literę de prouidendo & mandata, & reseruaciones, c. ad aures, c. cum ades, de rescrip. c. si. de præb. Multa etiã licent contenta sub genere, quæ in specie concedi nequeunt, c. si Sacerdos, de off. ordi. c. quamquam, 2. dist. c. non potest, 23. q. 4. l. 1. §. qui questionem, de q. Et non expressa non nocent, quæ expressa nocere solent, l. nonnunquam, si. de condit. & demon. P. l. actus, & l. expressa, de reg. iur. l. si quis Sempronium, & l. captatorius, de her. inst. Et Horatius inuuit, lib. 1. Epist. ad Senam, 10. epi.

Sed tacitus pacis si possit cornus, haberet

Plus dapis, & rixæ multo minus, inuidiæq.

¶ Decimo octauo dicunt, omnia bona aliquem donare posse 27. ecclesię, auth. ingressi, de sacro. eccles. C. Tuetur & Bald. valere promissionem de instituenda ecclesiã, Bald. in l. fin. C. de pact. Sed quod pertinet ad donationem, ea regulanda est per leges donationis omnium bonorum, de quibus antea dictum. Quod autem Bal. tradit, negatur: quia minus fauetur piæ causæ, quam filio, dũ de hereditate deferenda agitur, c. quicunq., 17. q. 4. gl. in l. si quis ad declinãdam, de epis. & cle. in ver. simili modo. Pactum autem hoc in fauorem filiorum admittitur, l. pactum quod doli, de pac. C. Neque igitur in fauorem ecclesię.

¶ Leuissimum est 19. quod pactum de re aliena fieri possit, vt emtio, l. rem alienam, de contra. emt. Nam illud pactum præiudicium non adfert domino. Plura his similia adferri possunt, quæ tamen facilem habent enodationem, & per se palam faciunt non pertinere ad pactum de futura successione hereditaria. Et quod dicunt argumentum a contrario sensu valere, & pactum de non succedendo improbari. Ergo & probandum pactum de succedendo. Nam hæc contraria non sunt ad idem & similiter. Sed vtrumque reprobat, quia vtrumque extremum vitiorum: & nullo modo dari successio vel prohiberi pacto iure ciuili potest, sed tantum testamentis & aliis legitimis modis.

Examinantur quædam antinomix, de pacto succedendi inter patrem & filium. Cap. 6.

1. Pactum de succedendo num valeat in fauorem filiorum examinatur, & nu. seq.

- 1 Successio patris & lege diverso modo defertur.
- 2 L. & sum heredem, disolutio.
- 3 Primogenitus ut succedat, num patris officio possit.
- 4 Tanquam filium aliquem habere promittens, quid promittat.
- 5 Pater donare et si possit filio, tamen non potest pacto relinquere hereditatem.
- 6 Divisio bonorum facta inter liberos a patre, quomodo rata habetur.
- 7 Filii quomodo pendente vita patris dicantur esse domini bonorum patris.
- 8 Hereditas potius suis, quam extraneis relinquere possit. Et num donatio facta coniuncte persona, sit irrevocabilis.

Dictum est in axioma prohibitionis pacti de succedendo, hoc ipsum locum habere in pacto de succedendo cum patre & filio factio. Tamen ambiguum & nimium crudele videtur statutum pluribus rationibus, quas explicare operam pretium est.

Primum, quod verendum vel metuendum non sit, filios patri institutos, vel contra patrem filios, ob secessionis anticipandae sperantur enim est inter hos necessitudinis vinculum, ut nexius diuinus a Deo inter hos constitutus dicatur. *l. cum in adoptiuus C. de adoptio. & pro persona eadem sint, l. fin. de impub. C. & eadem vox, §. et vero. de in iur. l. pupila.* Et quod ad patrem pertinet, magis retetur in periculo filii, quam in proprio, *l. isti quidem. 8. quod metus cau. in P. §. sed & vterus. §. si de noxa. ad l. apud Iustin.* Et consilium saepe capit semota atrocitate pro liberis, nec in ea lege. *2. §. fin. ad l. Jul. de adul. P. I. dicitur Adrianus. §. ad legem Pomp. de parr. P. ut pote eius affectus, ut nullas extraneus ei comparari possit, l. consilio. de cura. §. iorio. C. Et ut ait Sophocles in Electra.*

*de vobis to tinesca, vobis de vobis
 Magna est vis procreations, nam ut, si mala
 Patitur aliquis, prolem a se genitam odisse potest.*

Hoc beneficium affectu filii, & pariter natura redamant parentes, & si quando contingat filios insurgere in parentes, peraro sit ut Solon quoque consulto legem ferre de parricidiis omiserit hac ratione, *Plus in Solone.* Et creditum est, iura sanguinis nullo iure cuiuslibet possit, *l. ius autem agnationis. de pact. in P. l. iura sanguinis. de reg. iur.*

¶ Ceterum ista praesumptiones, rerum euentu saepe elise sunt: & tantum potuit auti facta famies, ut leges natura perfringerit. Videturque saepe matres propriorum liberorum vitam, secundis maritis cum bonis addicere, *l. lex qua tuores. de adminif. tuto.* Et ob nimiam parentum seueritatem, sublasta vitae necisque in eos potestas, *l. fin. de pat. por. C. Inductaeq; poena parricidarum, & metu ne filii in patres insidias mortis amolirentur, prohibitum est mutuū dare filiis familias, l. ad Senat. Macedo.* Secundo, difficultatis ratio est pro filiis. Quod sit per legem, per pactum fieri potest, non impossibile. *l. de pactis. P. At §. lege deferuntur successiones filii, ab intestato decedentibus parentibus, ut palam est, §. intestatorum. de here. qua ab int. defert. apud Iustin. §. si, de hered. qual. & differ. l. §. pen. §. si. l. 2. de suis & legit. here. in P. situ. de hered. ab int. veni. in autem. cum similib. Sed & haec elaudicat, quia non eodem modo defertur successio per legem, quo per pactum: lex namq; defert, ut suppleat defectu voluntatem: pactum vero illam extinguit, ne locum habere possit.*

¶ Minus, ad rem facit l. & sum heredem, §. id probat, de pact. in P. Quia ibi pactum pertinet ad futuram successione: Sed illud non est de ipsa successione futura querenda, vt liquet ex contextu legis.

¶ Quarto, videtur pactum, vt filii succedant parentibus, non esse contra bonos mores: quia statutus & consuetudine non recipitur, quod contra rationem naturalem & bonos mores est, *l. 2. que sit longa consuetudo. c. consuetudinis. 1. dist. c. si de consue.* Recipitur autem consuetudine, vt primogenitus patri succedat, etiam in Gallia, *Mafuer. §. item licet institutio testamentaria de facienda. & §. item & dictum est superius. de succes. in praxi sua. & pacto, & statuto id fieri posse autumat Baldus. in l. cum Aribemidoram, vt in posse. leg. C. per §. mulier. & §. filii. si de seu. sue. controuer. int. dom. & §. aqua. Sed negat Georgius Narha, posse admitti consuetudine pactum de futura successione obtinenda, & citata iura per Baldum. d. §. mulier. & filii. habere locum ait in pacto de non succedendo. Notatur & in hoc vt cōtrarius sibi Baldus. Nam in l. 2. col. 3. que sit lon. consue. C. defendit, non posse recipi consuetudinem huius pacti. Ego tutius dicendum arbitror, inspicere debere pactorum*

horum leges. Quia si quis in illis promittat se institutum primogenitum, vel alium quemuis, arbitror pactū inutile per rationes prohibitionis: si autem pacificendo donet, & vocet primogenitū in parte bonorum, existimo valere donationem & pactum ex consuetudine. Sed de hoc latius sequenti capite.

¶ Quinto, l. quidam cum filium. 1. §. 2. de verb. oblig. aliquantum negotiū, mouet, quis promittere cum poena, inquit, potest, se aliquem tanquam filium habiturum: & poenam committi, si domo eum pepulerit, nec exheredauerit, vel non instituerit: vt inde pactum admissum videatur, de instituendo. Solutio tamen eius modi est facilis, pactum quidem adoptionis vel adoptionis esse, vt tanquam filium quis habeat adoptatum: at institutio vel exhereditatio, non ex vi pacti, sed ex potestate & natura actus adoptionis sequitur: & quod succedat adoptatus patri adoptiuo, hoc habet a lege non a patre, *l. si arrogator. de adopti.*

¶ Sexto additur ratiocula, cui licet quod plus est, multo magis quod minus est licere debet, *l. cui licet. de regu. iur. in 6. l. non debet, eo. P.* At licet patri totas facultates donare filio, *l. si totas. C. de inoff. sic. don. l. si unquam. de reno. dona. C. aut. vnde si parens. C. de inoff. sic. Ergo licebit eum pacto heredem eligere. Sed minor ita demū tantum vera est, si donatio fiat sine impedimento vltimae voluntatis: quia in ea nemo sibi legem imponere potest, a qua non liceat recedere, *l. si quis in principio. de leg. 3.**

¶ Septimo obseruandum est in l. fin. iuncta auth. si modo. C. §. fami. ercif. & quod saepe nobis, de trien. & semi. coll. 3. patrem diuidere posse inter liberos, dum viuunt omnia bona sua vt libuerit, siue cum scriptura, siue sine ea, eiusque voluntatem ratam esse post mortem idummodo si scriptura inter fuerit, ea fuerit subscripta a filiis, vt inde videtur pacto data hereditas. Quibus accedit similis textus, in l. si cogitatione futuræ mortis. C. eod. fami. ercif. l. hac consultissima. §. ex imperfecto. de testam. C. Veruntamen hoc ita demum procedit, si pater perseuerauerit in ea diuisionis voluntate, vsque ad mortem: & tunc non iure pacti, sed vltimæ voluntatis patris, filii in distributis succedunt partibus. Sic existimo pactum initium vel promissionem factam Bethsabeæ per Dauidem, quod filius eius Salomon post eum regnaret, traditione & perseverante voluntate firmatum fuisse, *c. l. 3. Reg.*

¶ Nec ad rem facit octauo loco, quod pactum a filiiis, cum patre de succedendo initum, videatur de hereditate potius conferuanda, quam querenda: quod ipsi dicantur quodammodo domini rerum paternarum viuente patre, & continuetur tantum dominium post mortem eius, *l. in suis. de lib. & posth. P. l. in suis. de suis & legi. her. P.* Et vbi suus est, non dicitur iacens hereditas, *gl. in l. cum hereditas. Cod. de posth.* Et quamuis filius regis viuente patre non habeat regni administrationem, tam rex & Augustus recte dicitur, propter spem, *gl. in c. Adrianus. sup. ver. Augustus. 63. dist. in c. sui. 2. q. 1.* In quorum symbolū antiqui solebant filiis fruendum prædium vita patris pendente tradere, ita intelliguntur *l. filium quem habentem, fam. ercif. P.* Et a Terentio filius bonorum particeps dicitur, in *Adelphis. ibi,*

Donec filius redierit bonorum meorum particeps.

¶ Cicero, 3. Verri. de filiis, quibus bona nostra partimur. Et etiam filius ad successione vocatur, pene ad propria bona venire dicitur, *l. i. §. Iargius. de successor. edic. P.* vt que pars corporis patris, *l. cum scimus. §. si de agro. & consili. 1. C.* Et si filius, ergo heres, ad *Gala. 4. Sol.* Etenim hæc omnia fictionem & spem quandam habet, vt post mortem patris continuatum scilicet a patre in filium censetur dominium: non autem vt domini vere sint, pendente vita patris. Neque duo in solidum eiusdem rei eodem tempore, eodem modo, domini esse possunt, *l. si vt certo. §. si duobus. Commo.* Et quamuis hereditas filiis ab intestato inre vtroq; diuino & humano deferatur, tamen id verum post mortem patris: nam ante præmatura petio est legitima, *l. i. §. si impuberi. de collat. bono. P.* Et succedunt tantum filii, si post mortem bona supersint patri. Et ante mortem libere de his pater disponit, & vtitur ex arbitrio. Quod non fieret, si pacto aditus esset de hereditate relinquenda filiis pacificentibus: bona quippe subiecta restitutioni, alienari non possunt, *auth. res qua. C. commu. de lega. tanquam a non domino in alium translata. l. si. de reb. alie. non alie. C.* Deinde hoc facilius liquet, retorquedo rationem propositam: nam si filii domini vere sint rerum paternarum patre viuente, sequitur necessario, iisdem de rebus eos pacifici non posse, de succedendo. Quod enim semel meum est, amplius meum fieri non potest, *§. si itaque discretis. de action. quia dominium tantum ex vna causa acquiritur potest, l. 3. §. ex pluribus causis, de acq. poss. l. non ut ex pluribus. de reg. iur.*

¶ Postremo, l. hereditas. C. de pact. conuen. videtur pugnare pro filiis, vt eis hereditas reliqui possit pactis, a contrario sensu expressi cōcludendo, vbi Maxi. & Diocletian. *Hereditas extraneis testamento datur. Cum igitur affirmes, dotali instrumento pactum interpositum esse vice testamenti, vt post mortem mulieris, bona eius ad te pertinerent, qua dotali titulo tibi non sunt obligata, intelligis te nulla actione posse conuenire heredes seu successores eius, vt tibi restituantur, que nullo modo debentur.* Hæc Cæsares. Dicunt autem ex illis verbis, hereditas extraneis testamento datur. Ergo datur pacto suis, non extraneis. Et ita valet pactum in fauorem liberorum, vt ratum est Guilielm. Benedictus, in c. Raynuius, ad ver. duas habens filias. nu. 200. de testa. esse veram mentem dicti l. hereditas. Cum non referat quomodo dotalis relinquatur hereditas liberis, l. si. C. fami. er. eise. Sicut, inquit, videmus donationem factam causa mortis sui naturam reuocari, vbi cumq. mōtio facta est mortis, l. Seia. §. si. de don. caus. mor. eam tamen transire in donationem inter vivos irrevocabilem, si tendit in fauorem coniunctæ personæ secundum Raphaelem & Ludovicum, per textum in l. 2. & l. cum patrem. C. de iure dot. l. cum maritus. §. fin. de pact. dotal. P. Præterim vbi aliqua alia causa irrevocabilis præcesserit, vt in pactis matrimonialibus secundum Bartolum, in l. nam et si cum moriat, de condi. & indeb. P. Aufereus, in addit. vlt. decis. cap. T. bo. 452. scribit se contra hanc sententiam consuluisse sæpe: verumtamen eandem fuisse pro plura placita super eam curiam receptam, inter nobiles, si pactum inramento fuerit firmatum. Idipsum & inter ignobiles, ex consuetudine cuiusmodi est in lingua Occitana & tota Aquitania, vt ait idem Aufereus, in d. g. 4. §. 2. & Boerius, decis. 204. nu. 6. & in §. si. de consue. matrimonii, in vlt. q. in consue. Bituri, qui quidem aliquin sine consuetudine illud pactum improbandum inter ignobiles tradit. Quæ vt facillius innotescant, ex professo rem tractabimus.

De pacto in Contractu Matrimonii appposito, vt primogenitus succedat in aliqua parte bonorum parentum secundum ius quo utimur.

Cap. 7.

- 1 Pactum de succedendo in fauorem primogeniti nascitur, valet ex consuetudine Gallicana.
 - 2 Matrimonii contractus facit valere pactum de succedendo in eo appositum.
 - 3 Filius nasciturus non censetur velle in fiduciari.
 - 4 Matrimonii causa fauorem habet publicum.
 - 5 Primogenitura fauor qualis.
 - 6 Familiarum conseruatio suscipit etiam conseruationem pacti de succedendo in primogenito.
 - 7 Pecunie & opes honoratos & claros faciunt, vt paupertas obest splendori & ingenio.
 - 8 Filiorum masculinorum fauor supra primogenitas etiam filias.
 - 9 Filiis ex voto omnia parant parentes.
 - 10 Hereditates deseruntur secundum leges locorum vbi sunt, & nu. 11. vbi de infirmitate que requiritur in suprad. pacto.
 - 12 Filius vocatus ad partem hereditatis in pactis matrimonialibus, in ea non potest fideicommissio grauari a patre postea testamento. & nu. seq.
 - 13 Contractus perfectus modum & conditionem postea nō admittit.
 - 14 Ius quæsitum non potest auferri ab eo, qui alteri acquisiuit.
 - 15 Filius succedens ex pacto est tanquam extraneus successor.
 - 16 Donatio sine ingratitudine non renouatur.
 - 17 Substitutio quo & quando potest fieri heredi primogenito in pactis matrimonialibus vocato. & 18.
 - 19 Aditionis hereditatis effectus.
 - 20 Heres contractualis promoriens patri, transmittit hereditatem ad suos.
 - 21 Primogenitura ius an transferri cadere possit. & 23.
 - 22 Filio heredi contractuali quando pater, & quomodo substituere potest. & seq.
 - 24 Primogeniti a successione vt indigni repulsi.
 - 25 Heres contractualis, vt alii liberi ingrati, propter ingratitudinem hereditate priuari potest a patre.
- ¶ Guilielmus † Benedictus, in repet. cap. Raynuius, ad ver. duas habens filias. num. 193. Aufereus ad decis. ca. Thol. 452. enumerat aliquos casus, in quibus pactum de futura successione valet & probatur, & inter illos hunc, vt in pactis matrimonialibus ex consuetudine caueri possit, vt primogenitus vel primogenita succedat coniugibus. Adferam & verba Mafuerii, in praxi, tit. de secret.

§. 7. Item licet, inquit, in iustitio testamentaria de consuetudine, scilicet Aruerneorum, non valet, nisi vsque ad quartam partem: illa tamen que est incidens & conuentionalis, in duobus casibus valet in solidum, videlicet in contractu societatis omnium bonorum, & etiam matrimonii: ita quod si in dicta associatione fuerit conuentum, quod superueniens succedat promoriens valet. Et idem in contractu matrimonii. Et illa l. licet. C. de pact. loquitur in simpliciter & nuda conuentione, sed in casu nostro, conuentio adhaeret contractui, & dat esse conuentioni, vt dispositio de se inefficax transeat in naturam adiuncti & valeat secundum naturam actus cui adhaeret accessorie vel incidenter, iuxta l. si tibi rem. de præscr. verb. l. si remunerandi §. apud, mādati & nota in l. 1. C. de pac. & l. vbi ita donatur. de donat. P. Et iterum, Idem eo. §. 20. Item quando in contractu societatis fit conuentio, quod superueniens sit heres promortui, ipse vt heres assequitur bona illius, & dicitur heres conuentionalis, vt nota in l. licet. C. de pac. A. l. si dicitur, quod bona promortui sint & pertineat ad superstitem: quia tunc illud pactum habet vim donationis causa mortis, iuxta. non amplius §. si. de lega. 1. Explicat rursum alibi, Mafuer. in de successio. §. 57. Item vt dictum est superius institutio heredis conuentionalis facta in contractu matrimonii vel societatis, valet in solidum: hoc verum, nisi super sint liberi naturales & legitimi, quia non possunt priuari legitima cui iure naturæ debita, nec etiam per donationem vniuersalem, vt si fiat donatio omnium bonorum inter vivos, & in altero contractu vniuersi. Et si dicitur, quid igitur operatur operatur adhaerentia contractui: respondeo, quod multum. Quia valet donatio vel institutio prædicta in ceteris, demta legitima, quæ alias nō valet, nisi vsque ad quartam partem bonorum: Sicut nec institutio vel dispositio testamentaria, obstante consuetudine superius (sape allegata. Et iterum si dicitur, non plus deberet operari donatio facta inter vivos, quam institutio in contractu matrimonii vel societatis. Respondeo, quod præualeat in hoc, quod bona presentia non possunt alienari, iuxta l. mulier bona. l. fin. de iure dot. P. & l. non amplius §. si. de lega. 1. cum ibi notatis. Et quia cetera bona futura forte, non sunt affectata vel obligata pro solutione legatorum, iuxta not. in l. fin. C. de pact.

¶ Ratione istius consuetudinis videtur per Mafuerium, ex causa coheræntie contractus matrimonii pactum hoc recipi: si quidem pacta imitantur contractus, quibus apponuntur, l. lecta. 40. verb. dicebam, de reb. cre. ceterum, contractus matrimonii, cui adicitur, in dissolubilis est, quodque Deus coniunxit, homo non separat, l. 2. de ritu nup. P. Mat. 5. & g. Mar. 10. Et proinde, cum matrimonium huius pacti inefectio vel promissione fecutum fuerit, vt est matrimonium in dissolubile: sic & pactum additur. Alioquin deceptus videretur prætextu liberalitatis maritus, aduersus bonam fidem & leges, quarum interpretatio captiofani liberalitatem fregit, l. cum Aquiliana de transf. P. Nec decipi nos, sed iuuari alterius beneficio oportet, l. in commutato §. si. com. mod. P. c. vni. de commod. Secunda ratio funditur ex l. hereditas, de pact. conuen. quam in fine præcedentis capituli explicauimus.

¶ Tertio, quando instituitur in pactis matrimonialibus quod nondum natus est, & nasciturus, videtur interim præcipua ratio prohibitionis pacti cessare, votum captandæ mortis: non enim captare mortem potest qui nondum natus est. Ergo cessante ratione, cessabit prohibitio, c. cum cessante de appel. l. adigere §. quænis. de iure patr. Sed maxime probandum pactum: Si omnium bonorum non sit, sed alicuius partis: vt in donatione omnium bonorum dictum est. ¶ Quarto, fauor matrimonii habet causam publicam, l. 1. sol. mas. l. 1. de iure dot. P. nec minori vitur privilegio mulier in dote, quam miles in testamento, l. dotalium fundum. de milit. testa. At donatio seu pactio successione valet facta a milite, quæ transferitur post mortem, l. licet. C. de pact. fauore militie. Valebit igitur eadem multo magis fauore matrimonii. ¶ Quinto, fauorem addit huic pacto ius primogenituræ, nam iolei fieri hæc largitio in fauorem primo nasciturus: natura enim patres plus diligunt primogenitos, 2. Reg. 13. veluti primas sui imagines, & acerbior, imo supremum lucus primogeniti, & vnigeniti, Exod. 11. Zachar. 12. Iisq. iure singulari referuabatur apud antiquos benedictio felicitatis paterna, Gen. 27. & duplicia dabantur, Dem. 21. & præcipua domusq. dignitas & titulus. Exemplo Iosophar regis Israë, qui filiis suis quinq. dedit munera, regnum autem tradidit Ioram, eo quod esset primogenitus, 2. Paral. 21. Vt Cyrus mortuatur, exstantibus duobus liberis Cambyse, & Tanazare, dixit visum fuisse consentaneum, regnum Cambyfi vt maioris natu relinqueret, vt rerum peritiori, Xenop. lib. octauo. Cypred. Et merentur certe, si simpliciter filios contempserunt, non habita ratione maioris pietatis, vel morum bonitatis, quibus sæpe postea